

Schubertiada Vilabertran

Matthias Goerne, baríton
Alexander Schmalcz, piano

Diumenge 18 d'agost de 2024
19:30 h

ROBERT SCHUMANN (1810 — 1856)

9' **Abends am Strand**, op. 45/3 (1840)

Es leuchtet meine Liebe, op. 127/3 (1840)

Mein Wagen rollet langsam, op. 142/4 (1840)

30' **Dichterliebe**, op. 48 (1840)

Im wunderschönen Monat Mai
Aus meinen Tränen sprießen
Die Rose, die Lilie, die Taube, die Sonne
Wenn ich in deine Augen seh
Ich will meine Seele tauchen
Im Rhein, im heiligen Strome
Ich grolle nicht
Und wüßten's die Blumen, die kleinen
Das ist ein Flöten und Geigen
Hör' ich das Liedchen klingen
Ein Jüngling liebt ein Mädchen
Am leuchtenden Sommermorgen
Ich hab' im Traum geweinet
Allnächtlich im Traume seh ich dich
Aus alten Märchen winkt es
Die alten, bösen Lieder

JOHANNES BRAHMS (1833 — 1897)

13' **Sommerabend**, op. 85/1 (1878)

Mondenschein, op. 85/2 (1878)

Der Tod, das ist die kühle Nacht, op. 96/1 (1884)

Meerfahrt, op. 96/4 (1884)

24' **Lieder und Gesänge**, op. 32 (1864)

Wie rafft' ich mich auf in der Nacht *

Nicht mehr zu dir zu gehen

Ich schleich umher *

Der Strom, der neben mir verrauschte *

Wehe, so willst du mich wieder

Du sprichst, dass ich mich täuschte *

Bitteres zu sagen denkst du

So stehn wir, ich und meine Weide

Wie bist du, meine Königin *

* Primera audició a la Schubertiada.

Aquest programa s'interpretarà sense pausa.

Fes-te Amic de la Schubertiada

El teu suport és essencial

El suport als músics joves és part essencial de la Schubertiada i l'Associació Franz Schubert. Aquest compromís pren ara forma amb el programa "Lied the Future", un pla de beques únic en l'àmbit europeu amb un doble vessant pedagògic i d'acompanyament en la inserció en el circuit professional.

Amb el teu suport podem fer créixer aquest nou projecte i la Schubertiada. Consulta en aquest enllaç les modalitats de mecenatge i els avantatges i fes el pas!

www.schubertiada.cat/participa

Associació
Franz Schubert

LIED THE FUTURE

B Sabadell
Fundació

Heine cantat per Schumann i Brahms

Albert Ferrer Flamarich

Musicògraf i historiador de l'art

El programa d'avui aplega la música de dos compositors de l'àmbit germànic que van marcar el devenir del lied concebut l'art i la poesia com expressió d'un intens impuls humà, però reunint textos escrits pel poeta, periodista, crític i home de mil interessos Heinrich Heine (1797-1856). Fortament criticat per figures com Karl Kraus que consideraven que havia prostituït la llengua alemanya, la poesia de Heine atansa des del sentimentalisme fins al punt de clixé romàntic passat pel sedàs de la ironia distanciada del romanticisme en una tensió entre la realitat discordant i la idealització poètica. Una oposició que simbòlicament i, a vegades també de manera constructiva, encaixa amb les noves vies expressives explorades per Schumann que, amb Heine, va adoptar un imaginari poètic més modern. Una de les grans aportacions de Schumann és l'emancipació del discurs musical envers el vocal maridant afectes diversos, psicològicament complexos i ambigus explorats amb riquesa i sensibilitat. En les seves cançons el teclat adquireix vida pròpia per comentar, subratllar, contradir o, fins i tot, ironitzar el contingut del text. De fet, **Robert Schumann**, el compositor que més lieder va crear a partir dels seus poemes, el va conèixer el 1828 descrivint que “a la seva boca hi havia un somriure amarg, irònic, però una gran rialla sobre les foteses de la vida”. A més, considerava que transmetia aquell ressentiment profund, interior, contra la vida que feia molt atractiva la seva conversa.

L'exemple paradigmàtic d'aquesta identificació amb la seva poesia és *Dichterliebe*. Es tracta d'un cicle de setze lieder extrets de l'*Intermezzo líric* del *Llibre de Cançons* de Heine. Datat de 1840, any de l'explosió liederística del compositor alemany, però batejat quatre anys després, presenta connexions temàtiques entre el text la música alhora que oposicions que ens permeten escoltar-lo interessant-nos més en la lletra, en els sons o en la combinació d'ambdós. Ordenats de forma preestablerta per trobar coherència en la barreja de poemes tan diversos, ens parla d'un vell amor en què el protagonista acabarà sepultant l'estimada i les seves cançons al fons de l'oceà. El mes de maig i les referències a la primavera, als ocells i la natura

en general, es presenten menys idíl·liques de l'habitual. Musicalment, recorre al plantejament estròfic variat i al *durchkomponiert*. A més, s'estableixen relacions tonals explícites entre cançons, part del material musical retorna al final –com també passa amb el poema– i hi ha alguns motius temàtics com el dedicat a Clara Schumann.

També basats en Heine, *Es leuchtet meine Liebe* i *Mein Wagen rollet langsam*, igualment de 1840, però publicats el 1852, van ser descartats per consell de Clara com a part de *Dichterliebe*. Tenen en comú la referència a la mort que era un tabú per a ella i considerava més adient per a un cicle propi.

Per la seva part, **Johannes Brahms** sempre va atorgar un relleu preferencial a la composició de lieder, que va simultaniejar amb altres camps. De les 196 peces data- des entre 1853 i 1896 només sis lieder es basen en textos de Heine: quatre formen part d'aquest programa, dos de l'any 1879 i dos del 1884. Aleshores, Heine feia vint-i-tres i vint-i-vuit anys respectivament que havia mort oblidat a París. En totes es parla de l'amor, en algunes de la mort i hi ha un predomini de formes estròfiques enlla- çant amb la tradició europea de Loewe, Schubert i Schumann, seguida per Wolf, Mahler i Strauss.

Influïdes per Schumann, amb estructures musicals variades, imitacions de la veu del cantant i tractament de dissonàncies tant unes com altres mantenen conconi- tàncies estètiques, semblances temàtiques, de tractament a partir d'una percep- ció personal de la ironia romàntica, acompanyada de la presència de la natura. Per exemple, a *Sommerabend* s'illumina tota la natura quan una bella sílfide es banya al clar de lluna en una clàssica forma de lied ternària (ABA), mentre que *Mondenschein* és un lent nocturn iniciat en mode menor jugant entorn de la tona- litat de Si bemoll i que cita part de la melodia de l'anterior lied. A *Der Tod, das ist die kühle Nacht* és l'amor pur cantat en un arbre en la boca d'un rossinyol el que ens atansa a una exquisidesa poètica, serena i en un fluir lent de sospirs i melangia; mentre que a *Meerfahrt* viatgen en una lleugera barca dos desconhortats enamo- rats que canten a la nit plàcida sobre el ma infinit amb frases de tres compassos en virtut de la mètrica del poema i un caràcter *mesto*.

El recital acabarà amb els nou lieder i cançons de l'*Opus 32*, de 1864, sobre textos de Georg Daumer i del comte August von Platen, que comencen amb un Andante a manera de balada a ritme marxa fúnebre sobre la pulsació sostinguda del piano a la llòbrega i dramàtica *núm. 1*. Altres, com el *núm. 3*, té forma de *couplet* i és neta- ment pessimista, mentre que el *núm. 4* retrata una ansietat plasmada en superposi- cions rítmiques i modulacions acusades. El *núm. 7* remet a un cert esperit campes- tre contrastat per la delicadesa del *núm. 8*, acabant amb un Adagio amorós, inquietant i de gran bellesa al *núm. 9*. Una bellesa que aparellada a la del *núm. 2* fan destacar aquest cicle pel seu refinament i concisió en el reflex de les tensions inte- riors i l'emotivitat elevada, amb peces més tempestuoses que altres concebudes com a petits oasis (*núm. 6*) respecte l'alienació emocional que Brahms plasma des d'un vessant més suggestiu que explícitament descriptiu en el recolzament textual.

Matthias Goerne, baríton

Matthias Goerne és convidat regularment als festivals i auditoris més importants del món, com el Wigmore Hall de Londres o el Carnegie Hall de Nova York. En la seva important carrera com a intèrpret de lied l'han acompanyat pianistes com Pierre-Laurent Aimard, Leif Ove Andsnes, Alfred Brendel, Christoph Eschenbach, Elisabeth Leonskaja o Alexander Schmalcz. Des que va debutar com a cantant d'òpera al Festival de Salzburg el 1997 com a Papageno (*Die Zauberflöte*), ha estat convidat per actuar a la ROH de Londres, el Teatro Real de Madrid, la Semperoper de Dresden, la Metropolitan Opera House de Nova York o el Gran Teatre del Liceu de Barcelona. Ha interpretat entre d'altres els papers wagnerians de Wolfram (*Tannhäuser*) i Kurwenal (*Tristan und Isolde*) i els protagonistes de *Lear* d'Aribert Reimann o *Wozzeck* d'Alban Berg.

Aquest és el 38è concert de Matthias Goerne a la Schubertiada; hi va debutar l'any 1994.

Alexander Schmalcz, piano

Alexander Schmalcz va rebre les seves primeres classes de piano com a corista al Dresden Kreuzchor; va estudiar als Conservatoris de Dresden i Utrecht i a la Guildhall School of Music & Drama de Londres. Ha guanyat nombrosos premis, incloent-hi el concurs Nederlands Impressariat l'any 1995 (juntament amb el seu trio de piano) i el Premi Gerald Moore i el Premi d'acompanyant Megan Foster el 1996. Actua regularment a les sales de concert més importants com ara el Wigmore Hall de Londres, la Schubertiade, el Concertgebouw d'Amsterdam, la Royal Opera House de Londres o el Kennedy Center de Washington DC. Treballa regularment amb cantants com Matthias Goerne, Konrad Jarnot o Stephan Loges. Els seus companys de música de cambra inclouen el Petersen Quartet i el violoncel·lista Claus Reichardt. És professor a la Hochschule "Robert Schumann" de Düsseldorf des de 1999.

Aquest és el vintè concert d'Alexander Schmalcz a la Schubertiada; hi va debutar l'any 2008.

www.schubertiada.cat

Col·laborador principal

Sabadell
Fundació

Amb el suport de

 Generalitat
de Catalunya

Organitzat per

 Associació
Franz Schubert

Agraïm la seva col·laboració als Amics de la Schubertiada: Jordi Roch (President d'honor) · Pere Armadàs · Josefina Bas · Manel Bertran · Jorge Binaghi · Jaume Braut · Manuel Capdevila · Susanna Capdevila · Rosa Maria Cullell · Carlos Cusí · Carmen de Robert · Alba Espargaró · Joan Esquirol · Xavier Goicoechea · Jaume Craell · Clòria Cutiérrez · Pilar Maier · Fernando Marín · Giovanni Melillo · Joan Ocaña · Maria Teresa Ollé · Josep Maria Plantada · Clòria Renom · Gràcia Rodríguez-Illescas · Manuel Terrazo

24/25

28.10.24 PALAU DE LA MÚSICA
**Setena de Mahler i
Lisa Batiashvili**

04.12.24 PALAU DE LA MÚSICA
**Carmina Burana i
Orfeo Donostiarra**

11.12.24 PALAU DE LA MÚSICA
**Händel: Música aquàtica &
Reials focs d'artifici**

23.01.25 PALAU DE LA MÚSICA
**Rèquiem de Mozart
Bach Collegium Japan**

02.02.25 PALAU DE LA MÚSICA
**Els 12 violoncel·listes de la
Filharmònica de Berlín**

13.02.25 PALAU DE LA MÚSICA
**Midori i La consagració
de la primavera**

06.03.25 PALAU DE LA MÚSICA
Evgeni Kissin

03.04.25 PALAU DE LA MÚSICA
**Serena Sáenz
Pablo Sainz-Villegas**

29.04.25 PALAU DE LA MÚSICA
**Patricia Kopatchinskaja
& Friends**

10.05.25 GRAN TEATRE DEL LICEU
11.05.25 PALAU DE LA MÚSICA
**Gustavo Dudamel
London Symphony Orchestra**

Schubertiada
Vilabertran

Diumenge 18 d'agost de 2024
19:30 h
Canònica de Santa Maria
de Vilabertran

Matthias Goerne, baríton
Alexander Schmalcz, piano

ROBERT SCHUMANN
(1810 — 1856)

Heinrich Heine (1797 — 1856)

Abends am Strand

Wir sassen am Fischerhause,
Und schauten nach der See;
Die Abendnebel kamen,
Und stiegen in die Höh'.

Im Leuchtturm wurden die Lichter
Allmählich angesteckt,
Und in der weiten Ferne
Ward noch ein Schiff entdeckt.

Wir sprachen von Sturm und Schiffbruch,
Vom Seemann, und wie er lebt,
Und zwischen Himmel und Wasser,
Und Angst und Freude schwebt.

Wir sprachen von fernen Küsten,
Vom Süden und vom Nord,
Und von den seltsamen Menschen
Und seltsamen Sitten dort.

Am Ganges duftet's und leuchtet's,
Und Riesebäume blühn,
Und schöne, stille Menschen
Vor Lotosblumen knien.

Al vespre a la platja

Sèiem prop de la casa de pescadors,
i miràvem cap al mar;
varen arribar les boires del vespre,
i s'enfilaren cap a las altures.

En el far, les llums
es varen anar encenent,
i en la llunyania mar endins
encara es podia descobrir un vaixell.

Vàrem parlar de tempestes i naufragis,
de mariners i de com viuen,
i fluctuen entre el cel i l'aigua,
entre el temor i l'alegria.

Vàrem parlar de llunyanes costes,
del sud i del nord,
i d'homes estranys
i d'estranyes ciutats.

Del Ganges brillant i perfumat,
on creixen arbres gegantins,
i on homes bells i tranquils
s'agenollaven davant les flors de lotus.

In Lappland sind schmutzige Leute,
Plattköpfig, breitmäulig, klein;
Sie kauern ums Feuer und backen
Sich Fische, und quäken und schrein.

Die Mädchen horchten ernsthaft,
Und endlich sprach niemand mehr;
Das Schiff war nicht mehr sichtbar,
Es dunkelte gar zu sehr.

Heinrich Heine

Es leuchtet meine Liebe

Es leuchtet meine Liebe
In ihrer dunkeln Pracht,
Wie'n Märchen traurig und trübe,
Erzählt in der Sommernacht.

Im Zaubergarten wallen
Zwei Buhlen, stumm und allein;
Es singen die Nachtigallen,
Es flimmert der Mondenschein.

Die Jungfrau steht still wie ein Bildnis,
Der Ritter vor ihr kniet.
Da kommt der Riese der Wildnis,
Die bange Jungfrau flieht.

Der Ritter sinkt blutend zur Erde,
Es stolpert der Riese nach Haus;
Wenn ich begraben werde,
Dann ist das Märchen aus.

Heinrich Heine

Mein Wagen rollet langsam

Mein Wagen rollet langsam
Durch lustiges Waldesgrün,
Durch blumige Täler, die zaubrisch
Im Sonnenglanze blühn.

De Lapònia on hi ha persones brutes,
xates de cap, petites i de boca ampla;
que arrupits a vora del foc, couen un peix,
i somiquegen i criden.

Les noies escoltaven formals,
i al final ningú parlava;
el vaixell ja no es veia,
i es va fer massa fosc.

Brilla el meu amor

Brilla el meu amor
en el seu fosc esplendor,
com una faula, trista i dolorosa,
contada en una nit d'estiu.

Pel jardí encantat es mouen
dos enamorats, sols i callats;
canten els rossinyols,
lluu el clar de lluna.

La donzella està quieta com una imatge,
el cavaller agenollat als seus peus;
llavors arriba el gegant del desert,
i la temerosa donzella fuig.

El cavaller cau a terra sagnant,
hi ensopega el gegant al entornar-se'n...
Quan jo estigui enterrat,
s'haurà acabat la faula.

El meu cotxe passa poc a poc

El meu cotxe passa poc a poc
pels alegres boscos verds,
i per les valls florides, que brillen
màgicament amb l'esplendor del sol.

Ich sitze und sinne und träume,
Und denk' an die Liebste mein;
Da huschen drei Schattengestalten
Kopfnickend zum Wagen herein.

Sie hüpfen und schneiden Gesichter,
So spöttisch und doch so scheu,
Und quirlen wie Nebel zusammen,
Und kichern und huschen vorbei.

Heinrich Heine

Dichterliebe

Im wunderschönen Monat Mai

Im wunderschönen Monat Mai,
Als alle Knospen sprangen,
Da ist in meinem Herzen
Die Liebe aufgegangen.

Im wunderschönen Monat Mai,
Als alle Vögel sangen,
Da hab' ich ihr gestanden
Mein Sehnen und Verlangen.

Aus meinen Tränen sprießen

Aus meinen Tränen spriessen
Viel blühende Blumen hervor,
Und meine Seufzer werden
Ein Nachtigallenchor.

Und wenn du mich lieb hast, Kindchen,
Schenk' ich dir die Blumen all',
Und vor deinem Fenster soll klingen
Das Lied der Nachtigall.

Estic assegut i medito, i somnio,
i penso en l'estimada;
tres figures fantasmagòriques
saluden el cotxe amb el cap.

Salten i formen unes cares
plenes d'ironia i tímidesa,
giravolten com la boira,
riuen i s'esvaeixen ràpidament.

Amor de poeta

En el meravellós mes de maig

En el meravellós mes de maig,
quan s'obren totes les poncelles,
llavors és quan arriba
l'amor al meu cor.

En el meravellós mes de maig,
quan tots els ocells canten,
llavors és quan sento
les meves ànsies i els meus anhels.

Broten de les meves llàgrimes

Broten de les meves llàgrimes
moltes flors exuberants,
i els meus sospirs esdevenen
un cor de rossinyols.

I si tu m'estimes, noieta,
et regalaré totes les flors,
i sonarà sota la teva finestra
la cançó del rossinyol.

Die Rose, die Lilie

Die Rose, die Lilie, die Taube, die Sonne,
Die liebt' ich einst alle in Liebeswonne.
Ich lieb' sie nicht mehr, ich liebe alleine
Die Kleine, die Feine, die Reine, die Eine;
Sie selber, aller Liebe Wonne,
Ist Rose und Lilie und Taube und Sonne.

La rosa, el lliri

La rosa, el lliri, el colom, el sol.
Un dia els estimava a tots embriagat.
Ara ja no els estimo més, només estimo
la petita, la bella, la pura, l'única;
ella sola reuneix totes les delícies de l'amor,
és rosa, lliri, colom, sol.

Wenn ich in deine Augen seh'

Wenn ich in deine Augen seh',
So schwindet all' mein Leid und Weh';
Doch wenn ich küsse deinen Mund,
So werd' ich ganz und gar gesund.

Quan miro els teus ulls

Quan miro els teus ulls,
s'esvaeixen tots els meus mals,
i quan beso la teva boca,
em trobo guarit del tot.

Wenn ich mich lehn' an deine Brust,
Kommt's über mich wie Himmelslust;
Doch wenn du sprichst: ich liebe dich!
So muss ich weinen bitterlich.

Quan em reclino en el teu pit,
em ve al damunt un plaer del cel;
però quan em dius "T'estimo!"
em poso a plorar amargament.

Ich will meine Seele tauchen

Ich will meine Seele tauchen
In den Kelch der Lilie hinein;
Die Lilie soll klingend hauchen
Ein Lied von der Liebsten mein.

Vull submergir la meva ànima

Vull submergir la meva ànima
dins del calze de l'assutzena;
l'hàlit de l'assutzena ha de sonar
com una cançó de l'estimada.

Das Lied soll schauern und beben,
Wie der Kuss von ihrem Mund,
Den sie mir einst gegeben
In wunderbar süsser Stund'.

La cançó ha de bategar i tremolar
com el bes de la seva boca,
el que un dia em va donar
en una hora meravellosa i dolça.

Im Rhein, im heiligen Strome

Im Rhein, im heiligen Strome,
Da spiegelt sich in den Well'n
Mit seinem grossen Dome,
Das grosse, heilige Köln.

En el sagrat corrent del Rin

En el sagrat corrent del Rin
s'emmiralla entre les onades
amb la seva gran catedral
la gran i sagrada Colònia.

Im Dom da steht ein Bildnis,
Auf gold'nem Leder gemalt;
In meines Lebens Wildnis
Hat's freundlich hineingestrahlt.

Es schweben Blumen und Eng'lein
Um unsre liebe Frau;
Die Augen, die Lippen, die Wäng'lein,
Die gleichen der Liebsten genau.

Ich grolle nicht

Ich grolle nicht, und wenn das Herz auch bricht,
Ewig verlor'nes Lieb! ich grolle nicht.
Wie du auch strahlst in Diamantenpracht,
Es fällt kein Strahl in deines Herzens Nacht.

Das weiss ich längst. Ich sah dich ja im
Traume,
Und sah die Nacht in deines Herzens Raume,
Und sah die Schlang', die dir am Herzen frisst,
Ich sah, mein Lieb, wie sehr du elend bist.

Und wüssten's die Blumen

Und wüssten's die Blumen, die kleinen,
Wie tief verwundet mein Herz,
Sie würden mit mir weinen,
Zu heilen meinen Schmerz.

Und wüssten's die Nachtigallen,
Wie ich so traurig und krank,
Sie liessen fröhlich erschallen
Erquickenden Gesang.

Und wüssten sie mein Wehe,
Die goldenen Sternelein,
Sie kämen aus ihrer Höhe,
Und sprächen Trost mir ein.

Sie alle können's nicht wissen,
Nur eine kennt meinen Schmerz:
Sie hat ja selbst zerrissen,
Zerrissen mir das Herz.

En la catedral hi ha una imatge
pintada sobre pell daurada;
ha lluit molt benèvol
en el desert de la meva vida.

Envolten flors i angelets
la nostra amada Verge;
els ulls, els llavis, les galtes,
són exactes als de l'estimada.

No et guardo rancor

No et guardo rancor, ni quan se'm trenca el cor,
amor per sempre perdut!, no et guardo rancor.
Quan brilles amb esplendor diamantina
cap raig illumina la nit del teu cor.

Això ja fa temps que ho sé. Ja t'havia vist en
sommis
i veia la nit en el teu pit
i veia la serpente que et devora el cor,
i veia, estimada, que desgraciada ets.

Si sabessin les flors

Si sabessin les flors, les petites,
com està de ferit el meu cor,
plorarien amb mi
per alleujar el meu dolor.

I si sabessin els rossinyols
com estic de trist i malalt,
farien ressonar, alegres,
els seus cants reconfortants.

I si sabessin el meu pesar
les daurades estrelletes,
baixarien de les altures
i em dirien paraules de consol.

Però cap d'elles pot saber-ho,
només una coneix el meu dolor;
és ella la que ha destrossat,
destrossat el meu cor.

Das ist ein Flöten und Geigen

Das ist ein Flöten und Geigen,
Trompeten schmettern darein;
Da tanzt wohl den Hochzeitsreigen
Die Herzallerliebste mein.

Das ist ein Klingen und Dröhnen,
Ein Pauken und ein Schalmei'n;
Dazwischen schluchzen und stöhnen
Die lieblichen Engelein.

Hör' ich das Liedchen klingen

Hör' ich das Liedchen klingen,
Das einst die Liebste sang,
So will mir die Brust zerspringen
Von wildem Schmerzdrang.

Es treibt mich ein dunkles Sehnen
Hinauf zur Waldeshöh',
Dort löst sich auf in Tränen
Mein übergrosses Weh'.

Ein Jüngling liebt ein Mädchen

Ein Jüngling liebt ein Mädchen,
Die hat einen andern erwählt;
Der andre liebt eine andre,
Und hat sich mit dieser vermählt.

Das Mädchen nimmt aus Ärger
Den ersten besten Mann,
Der ihr in den Weg gelaufen;
Der Jüngling ist übel dran.

Es ist eine alte Geschichte,
Doch bleibt sie immer neu;
Und wem sie just passiert,
Dem bricht das Herz entzwei.

Se senten flautes i violins

Se senten flautes i violins,
ressonen també trompetes,
acompanyen les danses de les noces
de l'estimada del meu cor.

Se sent ara el ressò
de timbals i caramelles;
entremig ploren i sospiren
els amables angelets.

Sento entonar una cançoneta

Sento entonar una cançoneta
que un dia cantava l'estimada,
el meu cor sembla trencar-se
per l'impuls salvatge del dolor.

M'empeny un obscur anhel
cap a les altures del bosc,
allà es desfà en llàgrimes
la meva pena desmesurada.

Un jove estima una noia

Un jove estima una noia.
que n'ha escollit un altre;
aquest n'estima una altra
i s'hi ha casat.

La noia despitada
pren el primer bon home
que troba en son camí;
i el jove es desespera.

És una vella història,
però resulta sempre nova;
i trenca el cor
al qui li passa.

Am leuchtenden Sommermorgen

Am leuchtenden Sommermorgen
Geh' ich im Garten herum.
Es flüstern und sprechen die Blumen,
Ich aber wandle stumm.

Es flüstern und sprechen die Blumen,
Und schau'n mitleidig mich an:
"Sei unsrer Schwester nicht böse,
Du trauriger, blasser Mann."

Ich hab' im Traum geweinet

Ich hab' im Traum geweinet,
Mir träumte, du lägest im Grab.
Ich wachte auf, und die Träne
Floss noch von der Wange herab.

Ich hab' im Traum geweinet,
Mir träumt', du verliessest mich.
Ich wachte auf, und ich weinte
Noch lange bitterlich.

Ich hab' im Traum geweinet,
Mir träumte, du wär'st mir noch gut.
Ich wachte auf, und noch immer
Strömt meine Tränenflut.

En el lluminós matí d'estiu

En el lluminós matí d'estiu
passejo pel jardí.
Murmuren i parlen les flors,
però jo camino silenciós.

Murmuren i parlen les flors,
i em miren compassives:
"No t'enfadis amb la nostra germana,
home pà'l·lid i entristit!"

He plorat en somnis

He plorat en somnis,
somniava que eres a la tomba.
M'he despertat, i les llàgrimes
encara em queien per les galtes.

He plorat en somnis,
somniava que m'abandonaves.
M'he despertat, i he plorat
encara molta estona amargament.

He plorat en somnis,
somniava que encara m'estimaves.
M'he despertat, i ha seguit
rajant la font de les meves llàgrimes.

Allnächtlich im Traume

Allnächtlich im Traume seh' ich dich
Und sehe dich freundlich grüssen,
Und laut aufweinand stürz' ich mich
Zu deinen süssen Füssen.

Du siehest mich an wehmütiglich
Und schüttelst das blonde Köpfchen;
Aus deinen Augen schleichen sich
Die Perletränentropfchen.

Du sagst mir heimlich ein leises Wort
Und gibst mir den Strauss von Zypressen.
Ich wache auf, und der Strauss ist fort,
Und's Wort hab' ich vergessen.

Aus alten Märchen winkt es

Aus alten Märchen winkt es
Hervor mit weisser Hand,
Da singt es und da klingt es
Von einem Zauberland;

Wo bunte Blumen blühen
Im gold'nen Abendlicht,
Und lieblich duftend glühen,
Mit bräutlichem Gesicht;

Und grüne Bäume singen
Uralte Melodei'n,
Die Lüfte heimlich klingen,
Und Vögel schmetter'n drein;

Und Nebelbilder steigen
Wohl aus der Erd' hervor,
Und tanzen luft'gen Reigen
Im wunderlichen Chor;

Und blaue Funken brennen
An jedem Blatt und Reis,
Und rote Lichter rennen
Im irren, wirren Kreis;

Cada nit et veig en somnis

Cada nit et veig en somnis,
et veig saludar-me amablement,
jo ploro vivament i em llenço
als teus dolços peus.

Tu em mires melangiosa
i mous el teu capet ros;
dels teus ulls surten furtives
les gotes perlades de les teves llàgrimes.

Em dius secretament una dolça paraula
i em dones un ram de xiprers.
Quan em desperto, el ram no hi és
i he oblidat la paraula.

Em criden antigues llegendes

Em criden antigues llegendes
amb blanca mà;
les seves tonades em canten
una terra encisada.

On floreixen flors violades
en la llum daurada del vespre,
i els seus amables perfums
encenen els anhels matrimonials;

i els arbres verds canten
remotes melodies,
les brises bufen tranquil·les,
i el ocells canten alegres.

I sorgeixen de la terra
imatges nebuloses,
que dansen etèries rotllanes
en un cor meravellós.

I cremen guspises blaves
en cada fulla i en cada branca,
i voltegen llumetes vermelles
en cercles incerts i embrollats.

Und laute Quellen brechen
Aus wildem Marmorstein.
Und seltsam in den Bächen
Strahlt fort der Widerschein.

Ach, könnt' ich dorthin kommen,
Und dort mein Herz erfreu'n,
Und aller Qual entnommen,
Und frei und selig sein!

Ach! jenes Land der Wonne,
Das seh' ich oft im Traum,
Doch kommt die Morgensonne,
Zerfließt's wie eitel Schaum.

I ragen sorolloses fonts
de salvatges roques de marbre,
i fantàstiques besllums
brillen en els rierols.

Ah, si pogués anar-hi
per alegrar el meu cor,
oblidar totes les penes,
i ser lliure i feliç!

Ah! Aquell país meravellós
el veig sovint en somnis,
però en arribar el sol matinal
s'esvaeix com una tènue bombolla.

Die alten, bösen Lieder

Die alten, bösen Lieder,
Die Träume bö's und arg,
Die lasst uns jetzt begraben,
Holt einen grossen Sarg.

Hinein leg' ich gar manches,
Doch sag' ich noch nicht was;
Der Sarg muss sein noch grösser,
Wie's Heidelberger Fass.

Und holt eine Totenbahre
Und Bretter fest und dick;
Auch muss sie sein noch länger,
Als wie zu Mainz die Brück'.

Und holt mir auch zwölf Riesen,
Die müssen noch stärker sein
Als wie der starke Christoph
Im Dom zu Köln am Rhein.

Die sollen den Sarg forttragen,
Und senken ins Meer hinab;
Denn solchem grossen Sarge
Gebührt ein grosses Grab.

Wisst ihr, warum der Sarg wohl
So gross und schwer mag sein?
Ich senkt' auch meine Liebe
Und meinen Schmerz hinein.

Les cançons velles i tristes

Les cançons velles i tristes
i els somnis dolents i pesats,
deixeu que ara els enterri,
busqueu-me un gran taüt.

Hi posaré a dins moltes coses,
però encara no us diré el què;
el taüt ha d'ésser més gros encara
que el gran tonell de Heidelberg.

I busqueu-me una civera
amb travessers sòlids i fermes;
també ha d'ésser més llarga encara
que el gran pont de Magúncia.

I busqueu-me també dotze gegants,
que han d'ésser més forts encara
que el forçut Sant Cristòfor
de la catedral de Colònia al Rin.

Hauran de portar el taüt
i llençar-lo al fons del mar;
car un taüt tan gros
mereix una gran tomba.

Sabeu per què el taüt
ha d'ésser tan gros i pesat?
Perquè hi posaré a dintre
el meu amor i les meves penes.

JOHANNES BRAHMS

(1833 — 1897)

Heinrich Heine (1797 — 1856)

Sommerabend

Dämmernd liegt der Sommerabend
Über Wald und grünen Wiesen;
Goldner Mond im blauen Himmel
Strahlt herunter, duftig labend.

An dem Bache zirpt die Grille,
Und es regt sich in dem Wasser,
Und der Wanderer hört ein Plätschern
Und ein Atmen in der Stille.

Dorten, an dem Bach alleine,
Badet sich die schöne Elfe;
Arm und Nacken, weiß und lieblich,
Schimmern in dem Mondenscheine.

Heinrich Heine

Mondenschein

Nacht liegt auf den fremden Wegen,
Krankes Herz und müde Glieder, —
Ach, da fließt, wie stiller Segen,
Süßer Mond, dein Licht hernieder;

Süßer Mond, mit deinen Strahlen
Scheuchest du das nächtge Grauen;
Es zerrinnen meine Qualen
Und die Augen übertauen.

Vespre d'estiu

La foscor s'estén en el vespre estival
damunt dels boscos i els prats verds;
en el cel blau la lluna daurada
brilla entre fresquívol perfums.

En el rierol canten els grills,
les aigües es mouen,
i el caminant sent en el silenci
un xipolleig i una respiració.

I sola allà en el rierol
es banya una bella sílfide;
el braç i l'espatlla, blancs i adorables,
brillen al clar de lluna.

Clar de lluna

La nit s'estén sobre camins estrangers,
cor malalt i cames cansades...
ah, dolça lluna, la teva llum
m'arriba com una benedicció!

Dolça lluna, amb els teus raigs
espantes les angoixes de la nit,
allunyes les meves penes,
i la rosada humiteja els meus ulls.

Heinrich Heine

Der Tod, das ist die kühle Nacht La mort és la freda nit

Der Tod, das ist die kühle Nacht,
Das Leben ist der schwüle Tag.
Es dunkelt schon, mich schläfert,
Der Tag hat mich müd gemacht.

La mort és la freda nit,
la vida és el dia sufocant.
Ja vespreja, em ve son,
el dia m'ha cansat.

Über mein Bett erhebt sich ein Baum,
Drin singt die junge Nachtigall;
Sie singt von lauter Liebe,
Ich hör es sogar im Traum.

Sobre el meu llit s'alça un arbre,
en ell hi canta el jove rossinyol;
canta l'amor pur,
el sento, el sento àdhuc en somnis.

Heinrich Heine

Meerfahrt

Mein Liebchen, wir saßen beisammen
Traulich im leichten Kahn.
Die Nacht war still und wir schwammen
Auf weiter Wasserbahn.

Viatge per mar

Estimada, sèiem tots dos
plàcidament en la lleugera barca.
La nit era tranquil·la, i navegàvem
per l'àmplia superfície del mar.

Die Geisterinsel, die schöne,
Lag dämmrig im Mondenglanz;
Dort klangen liebe Töne
Und wogte der Nebeltanz.

La bella illa encantada
es dibuixava imprecisa a la llum de la lluna;
se sentien dolces tonades,
i ens bressolava la dansa de la boira.

Dort klang es lieb und lieber
Und wogt es hin und her;
Wir aber schwammen vorüber
Trostlos auf weitem Meer.

Sonaven cada vegada més belles,
mentre ens bressolava amunt i avall,
però vàrem passar de llarg,
desconhortats, pel mar extens.

Lieder und Gesänge

August von Platen (1796 — 1835)

Wie rafft ich mich auf in der Nacht

Wie rafft ich mich auf in der Nacht, in der Nacht,
Und fühlte mich fürder gezogen,
Die Gassen verließ ich vom Wächter bewacht,
Durchwandelte sacht
In der Nacht, in der Nacht,
Das Tor mit dem gotischen Bogen.

Em vaig despertar durant la nit

Em vaig despertar durant la nit, durant la nit,
i vaig sentir com un impuls;
evitant els carrerons rondats pel vigilant,
vaig travessar silenciosament
en la nit, en la nit,
el portal gòtic de la ciutat.

Der Mühlbach rauschte durch felsigen Schacht,
Ich lehnte mich über die Brücke,
Tief unter mir nahm ich der Wogen in Acht,
Die wallten so sacht
In der Nacht, in der Nacht,
Doch wallte nicht eine zurücke.

Es drehte sich oben, unzählig entfacht
Melodischer Wandel der Sterne,
Mit ihnen der Mond in beruhigter Pracht,
Sie funkelten sacht
In der Nacht, in der Nacht,
Durch täuschend entlegene Ferne.

Ich blickte hinauf in der Nacht, in der Nacht,
Und blickte hinunter aufs neue;
O wehe, wie hast du die Tage verbracht,
Nun stille du sacht,
In der Nacht, in der Nacht,
Im pochenden Herzen die Reue!

Georg Friedrich Daumer (1800 — 1875)

Nicht mehr zu dir zu gehen

Nicht mehr zu dir zu gehen,
Beschloß ich und beschwor ich,
Und gehe jeden Abend,
Denn jede Kraft und jeden Halt verlor ich.

Ich möchte nicht mehr leben,
Möcht' augenblicks verderben,
Und möchte doch auch leben
Für dich, mit dir, und nimmer, nimmer sterben.

Ach, rede, sprich ein Wort nur,
Ein einziges, ein klares;
Gib Leben oder Tod mir,
Nur dein Gefühl enthülle mir, dein wahres!

El rec del molí murmurava entre el pedram,
em vaig inclinar per sobre el pont
per contemplar les ones a sota meu:
baixaven silencioses
en la nit, en la nit,
però ni una tornava enrere.

A dalt, girava la melòdica cursa de les estrelles,
enceses en nombre incomptable,
i amb l'esplendor sedant de la lluna;
brillaven silencioses
en la nit, en la nit,
en llunyanies mil vegades distants.

Vaig mirar amunt en la nit, en la nit,
i després altra vegada avall:
ai, com has passat els dies!
Calma ara silenciosament
en la nit, en la nit,
els batecs penedits del teu cor!

No anar més cap a tu

No anar més cap a tu,
vaig decidir, i ho vaig jurar,
però hi vaig cada vespre,
car he perdut totes les forces i ma fermesa.

Voldria no viure més,
voldria morir-me ara mateix,
i amb tot voldria viure
per tu, amb tu, i no morir mai, mai.

Ah, parla, digues només una paraula,
una única, ben clara!
Dóna'm vida o mort,
revela'm només els teus veritables sentiments!

August von Platen

Ich schleich umher

Ich schleich umher
Betäubt und stumm,
Du fragst, o frage
Mich nicht, warum?
Das Herz erschüttert
So manche Pein!
Und könnt ich je
Zu düster sein?

Der Baum verdorrt,
Der Duft vergeht,
Die Blätter liegen
So gelb im Beet,
Es stürmt ein Schauer
Mit Macht herein,
Und könnt ich je
Zu düster sein?

August von Platen

Der Strom, der neben mir verrauschte

Der Strom, der neben mir verrauschte,
wo ist er nun?
Der Vogel, dessen Lied ich lauschte,
wo ist er nun?
Wo ist die Rose, die die Freundin
am Herzen trug,
Und jener Kuß, der mich berauschte,
wo ist er nun?
Und jener Mensch, der ich gewesen,
und den ich längst
Mit einem andern ich vertauschte,
wo ist er nun?

Jo voltava afligit

Jo voltava
afligit i callat,
tu preguntes, oh,
no em preguntis per què!
Tantes penes
pertorben el cor!
I no puc estar
melangiós?

L'arbre s'asseca,
l'aroma s'esvaeix,
les fulles jeuen
grogues en el parterre,
cau un ruixat
amb gran força,
i no puc estar
melangiós?

El riu que passava pel meu costat

El riu que passava pel meu costat,
on és ara?
L'ocell, la cançó del qual escoltava,
on és ara?
On és la rosa, que l'amiga
portava al cor,
i aquell bes que m'embriagava,
on és ara?
I aquell home, que jo era,
i que fa temps
que vaig canviar per un altre,
on és ara?

August von Platen

Wehe, so willst du mich wieder

Wehe, so willst du mich wieder,
Hemmende Fessel, umfangen?
Auf, und hinaus in die Luft!
Ströme der Seele Verlangen,
Ström es in brausende Lieder,
Saugend ätherischen Duft!

Strebe dem Wind nur entgegen,
Daß er die Wange dir kühle,
Grüße den Himmel mit Lust!
Werden sich bange Gefühle
Im Unermesslichen regen?
Atme den Feind aus der Brust!

August von Platen

Du sprichst, dass ich mich täuschte

Du sprichst, dass ich mich täuschte,
Beschworst es hoch und hehr,
Ich weiß ja doch, du liebtest,
Allein du liebst nicht mehr!

Dein schönes Auge brannte,
Die Küsse brannten sehr,
Du liebtest mich, bekenn es,
Allein du liebst nicht mehr!

Ich zähle nicht auf neue,
Getreue Wiederkehr;
Gesteh nur, daß du liebtest,
Und liebe mich nicht mehr!

Ai, així que voleu novament

Ai, així que voleu novament
envoltar-me, paralitzadors lligams?
Amunt, i cap enfora, a la llum!
Escampa els anhels de l'ànima,
escampa'ls amb arrauxades cançons,
aspirant eteris aromes!

Lluita ara de cara al vent,
que et refresqui les teves galtes,
i saluda el cel amb plaer!
Es faran sentir incommensurables
sentiments de basarda?
Arrenca l'enemic del teu cor!

Dius que jo m'enganyo

Dius que jo m'enganyo,
ho jures amb veu forta i solemne,
però jo ho sé, tu estimaves,
però ara ja no estimes!

Els teus bells ulls fulguraven,
i els besos cremaven molt,
m'estimaves, confessa-ho,
però ara ja no estimes!

Ja no compto amb un nou
i fidel retorn.
Reconeix només que estimaves,
i que ara ja no m'estimes!

Mohammad Xamsoddín Hafez (1315-1389)
Versió alemanya de Georg Friedrich Daumer

Bitteres zu sagen denkst du

Bitteres zu sagen denkst du;
Aber nun und nimmer kränkst du,
Ob du noch so böse bist.
Deine herben Redetaten
Scheitern an korallner Klippe,
Werden all zu reinen Gnaden,
Denn sie müssen, um zu schaden,
Schiffen über eine Lippe,
Die die Süße selber ist.

Mohammad Xamsoddín Hafez
Versió alemanya de Georg Friedrich Daumer

So stehn wir

So stehn wir, ich und meine Weide,
So leider mit einander beide:

Nie kann ich ihr was tun zu Liebe,
Nie kann sie mir was tun zu Leide.

Sie kränket es, wenn ich die Stirn ihr
Mit einem Diadem bekleide;

Ich danke selbst, wie für ein Lächeln
Der Huld, für ihre Zornbescheide.

Voldries dir coses molt punyents

Voldries dir coses molt punyents,
però ara i sempre et mortifica
el saber si ets prou dolenta.
Les teves acerbes diatribes
naufraquen en esculls de coral
i esdevenen diàfanes gràcies,
car per arribar a fer mal,
han de navegar entremig d'uns llavis
que són la dolcesa mateixa.

Així estem

Així estem, per desgràcia, l'un amb l'altra,
la meva pastora i jo:

mai puc fer-li res que l'enamori,
mai pot fer-me res que m'ofengui.

S'enutja quan li corono
el front amb una diadema;

jo li agraeixo, com amb un somriure de favor,
la seva resposta irada.

Mohammad Xamsoddín Hafez
Versió alemanya de Georg Friedrich Daumer

Wie bist du, meine Königin

Wie bist du, meine Königin,
Durch sanfte Güte wonnevoll!
Du lächle nur—Lenzdüfte wehn
Durch mein Gemüte wonnevoll!

Frisch aufgeblühter Rosen Glanz
Vergleich ich ihm dem deinigen?
Ach, über alles was da blüht,
Ist deine Blüte, wonnevoll!

Durch tote Wüsten wandle hin,
Und grüne Schatten breiten sich,
Ob fürchterliche Schwüle dort
Ohn Ende brüte, wonnevoll.

Laß mich vergehn in deinem Arm!
Es ist in ihm ja selbst der Tod,
Ob auch die herbste Todesqual
Die Brust durchwüte, wonnevoll.

Que deliciosa ets, reina meva

Que deliciosa ets, reina meva,
amb la teva dolça bondat!
Només somrius, i ja alenen brises primaverals
que omplen de delícies la meva ànima!

L'esplendor de les roses acabades de florir,
la podria comparar amb la teva?
Ah, més que tot el que floreix
és deliciosa la teva florida!

Si camino per pelats deserts,
amb calor terrible i sufocant,
s'estenen verdes ombres
portant delícies sense fi.

Deixa'm morir en els teus braços!
Car àdhuc en la mort,
els més amargs sofriments
que m'omplissin el pit, serien deliciosos!

Traduccions de Manuel Capdevila i Font

SCHUBERTIADE

SCHWARZENBERG

del 21 al 29 de juny 2025
del 23 al 31 d'agost

HOHENEMS

del 26 d'abril al 4 de maig 2025
del 10 al 14 de juliol / de l'1 al 5 d'octubre

Recitals de Lied - Recitals de Piano - Concerts de Cambra

Magda Amara, Ilker Arcayürek, Aris Quartett, Armida Quartett, Kit Armstrong, Andreas Bauer Kanabas, Belcea Quartet, Guillaume Bellom, Ian Bostridge, Ammiel Bushakevitz, Gautier Capuçon, Renaud Capuçon, Helmut Deutsch, Daniel Dodds, Anton Doppelbauer, Julius Drake, The Erlkings, Till Fellner, David Fray, Michael Gees, Geister Duo, Christian Gerhaher, Boris Giltburg, Goldmund Quartett, Filippo Gorini, Patrick Grahl, Raphaela Gromes, Mark Gruber, Clemens Hagen, Julia Hagen, Veronika Hagen, Hagen Quartett, Viviane Hagner, Marc-André Hamelin, Samuel Hasselhorn, Daniel Heide, Nikola Hillebrand, Franziska Hölscher, Liviu Holender, Gerold Huber, Andrei Ionita, Victor Julien-Lafferrière, Lucas und Arthur Jussen, Christiane Karg, Suyoen Kim, Julia Kleiter, Felix Klieser, Katharina Konradi, Harriet Krijgh, Konstantin Krimmel, Adam Laloum, Adrien La Marca, Lukas Lemcke, Leonkoro Quartett, Elisabeth Leonskaja, Igor Levit, Paul Lewis, Sophie Lücke, Katja Maderer, Mandelring Quartett, Sebastian Manz, Malcolm Martineau, Sabine Meyer, Joseph Middleton, Minetti Quartett, Ludwig Mittelhammer, Catriona Morison, Fabian Müller, Patrizia Nolz, Novo Quartet, Pavel Haas Quartett, Francesco Piemontesi, Theo Plath, Christoph Prégardien, Julian Prégardien, Quatuor Ebène, Quatuor Modigliani, Sophie Rennert, Lukas Rommelspacher, Pauline Sachse, Fatma Said, Nemorino Scheliga, André Schuen, Schumann Quartett, Simply Quartet, Sitkovetsky Trio, Lukas Sternath, Yaara Tal & Andreas Groethuysen, Dominik Wagner, Amadeus von Wiesensee, Noa Wildschut, William Youn, Paul Zientara

Informació i venda d'entrades

Schubertiade GmbH, P. O. Box 100, 6845 Hohenems, Austria
Tel +43/(0)5576/72091, Email: info@schubertiade.at

www.schubertiade.at